

ศินิมา กุลาวงศ์, ณฐนนท์ บริสุทธิ์, พชรินทร์ ต้นตาววิทย์, โรม บัวทอง

ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว สำนักโรคระบาดวิทยา Surveillance Rapid Response Team (SRRT), Bureau of Epidemiology

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 41 ระหว่างวันที่ 12 - 18 ตุลาคม 2557 สำนักโรคระบาดวิทยาได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. ยืนยันโรคติดเชื้อในกระแสเลือดจากเชื้อ *C. diphtheriae* เสียชีวิต 1 ราย ผู้ป่วยเสียชีวิตเพศหญิง อายุ 51 ปี อาชีพทำนาและรับจ้างทั่วไป อาศัยอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลนาแก้ว อำเภอกาฬสินธุ์ จังหวัดสกลนคร เริ่มมีอาการเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2557 ด้วยอาการอ่อนเพลียและรับประทานอาหารไม่ได้ ต่อมาวันที่ 8 ตุลาคม 2557 มีอาการไข้ หอบ ทานอาหารไม่ได้ ไม่ไอ วันที่ 9 ตุลาคม 2557 มีอาการไอมาจึงไปรักษาที่คลินิกแห่งหนึ่งในอำเภอกาฬสินธุ์ ได้รับยาและกลับมารักษาต่อที่บ้าน ต่อมาอาการไม่ดีขึ้นจึงกลับมารักษาที่คลินิกอีกครั้งในวันที่ 10 ตุลาคม 2557 แพทย์ที่คลินิกจึงส่งตัวไปรับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลกาฬสินธุ์ แรกเริ่มผู้ป่วยมีอาการปวดหลัง ปวดบั้นเอว ร้าวมาท้องน้อย ปัสสาวะสีเหลืองขุ่น ไม่สบายตัว ไม่มีไข้ ไม่มีประวัติการบาดเจ็บหรือทำงานหนักมาก่อน ไม่มีประวัติเบาหวานและความดันโลหิตสูง แต่ดื่มสุราและสูบบุหรี่เป็นประจำ สัญญาณชีพแรกเริ่ม อุณหภูมิร่างกาย 36 องศาเซลเซียส ชีพจร 110 ครั้งต่อนาที ความดันโลหิตต่ำ 70/40 มิลลิเมตรปรอท ผลการตรวจเลือด พบเม็ดเลือดขาวสูง 13,620 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร เป็นเม็ดเลือดขาวชนิดนิวโทรฟิลร้อยละ 88 และลิมโฟไซต์ร้อยละ 8 ความเข้มข้นเลือดต่ำร้อยละ 28 เกล็ดเลือดต่ำ 51,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร แพทย์รับผู้ป่วยไว้รักษาต่อในโรงพยาบาล แต่ผู้ป่วยปฏิเสธและขอกลับบ้าน วันที่ 11 ตุลาคม 2557 เวลา 22.19 น. ผู้ป่วยมารับการรักษาที่โรงพยาบาลกาฬสินธุ์อีกครั้ง ด้วยอาการปวดหลัง ปวดเอวมาก ซีด มีไข้ อ่อนเพลีย แพทย์วินิจฉัยเบื้องต้น ภาวะช็อกจากการติดเชื้อในกระแสเลือด จึงส่งตัวเพื่อรับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลสกลนคร เวลา 23.15 น. แรกเริ่มผู้ป่วยรู้สึกตัวดี ความดันโลหิตต่ำ 80/50 มิลลิเมตรปรอท แพทย์รับรักษาเป็นผู้ป่วยในและให้ยาปฏิชีวนะ เป็น Ceftriaxone และ Metronidazole ฉีดเข้าหลอดเลือดดำ ผลเอกซเรย์ทรวงอกพบแผ่นฝ้าขาวทั้งสองข้าง ผู้ป่วยได้รับการใส่ท่อช่วยหายใจ พร้อมทั้งเก็บตัวอย่างเลือดเพื่อทำการเพาะเชื้อในเลือด ต่อมาวันที่ 13 ตุลาคม 2557 ผู้ป่วยเสียชีวิต แพทย์วินิจฉัยติดเชื้อในกระแสเลือด จากภาวะปอดบวม ผลการ

ตรวจทางห้องปฏิบัติการเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2557 พบเชื้อ *C. diphtheriae* จากการเพาะเชื้อในเลือดจำนวน 2 ครั้ง ส่งเลือดและเชื้อบริสุทธิ์ไปยืนยันการวินิจฉัย ณ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ นนทบุรี ระบุเป็น *C. diphtheriae* biotype Mitis เช่นกัน ขณะนี้รอผลตรวจหาสารพิษ จากการสอบถามเพิ่มเติม พบว่า ผู้เสียชีวิตอาศัยอยู่กับสามีและลูก รวม 3 คน เมื่อ 8 ปีที่ผ่านมา ผู้เสียชีวิตเคยได้รับวัคซีนป้องกันบาดทะยักขณะตั้งครรภ์ (TT) ทีมสอบสวนโรคดำเนินการติดตามผู้สัมผัสจากโรงพยาบาลสกลนคร โรงพยาบาลกาฬสินธุ์ และในชุมชนวัดนาแก้วตะวันตก ทั้งหมด 39 ราย ทุกคนได้รับการเก็บตัวอย่างจากลำคอ (ให้ผลลบทุกราย) และได้ยา Roxithromycin 150 มิลลิกรัม รับประทานเป็นเวลา 7 วัน พร้อมทั้งสำรวจความครอบคลุมวัคซีนป้องกันโรคคอตีบในเด็กอายุตั้งแต่ 0 - 12 ปี และหญิงวัยเจริญพันธุ์ ในพื้นที่ตำบลนาแก้ว

อนึ่งโรคติดเชื้อในกระแสโลหิตที่เกิดจากเชื้อ *C. diphtheriae* (Septicemia) พบรายงานโรคได้ประปราย โดยส่วนใหญ่จะเป็นสายพันธุ์ที่ไม่สร้างสารพิษ แต่กลไกการติดเชื้อเกิดจากตัวเชื้อโรคเอง (invasive nontoxigenic strain) การติดเชื้อมักพบในผู้ป่วยที่มีภาวะภูมิคุ้มกันต่ำ และอัตราการตายค่อนข้างสูง

สถานการณ์ต่างประเทศ

1. สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ใหม่ 2012 ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก ณ วันที่ 16 ตุลาคม 2557 พบรายงานผู้ป่วยยืนยันติดเชื้อไวรัสโคโรนา 877 ราย ในจำนวนนี้เสียชีวิต 317 ราย อัตราป่วยตายน้อยกว่า 36.14 ในส่วนของประเทศซาอุดีอาระเบีย (ข้อมูลถึงวันที่ 18 ตุลาคม 2557) พบผู้ป่วยยืนยันติดเชื้อไวรัสโคโรนา 766 ราย เสียชีวิต 326 ราย อัตราป่วยตายน้อยกว่า 42.56

2. สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่า ข้อมูลองค์การอนามัยโลก ภูมิภาคแอฟริกา ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์

ถึงวันที่ 14 ตุลาคม 2557 ในประเทศที่มีการระบาดในวงกว้าง 3 ประเทศ ได้แก่ กินี ไบเรีย และเซียร์ราลีโอน พบผู้ป่วย (รวมทั้งสงสัย/น่าจะเป็น/ยืนยัน) 9,191 ราย เสียชีวิต 4,546 ราย สำหรับประเทศที่มีผู้ป่วยรายแรกหรือมีการระบาดในพื้นที่ในวงจำกัด

ได้แก่ สหรัฐอเมริกา และสเปน พบผู้ป่วยสะสม 25 ราย เสียชีวิต 9 ราย ซึ่งในขณะนี้องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้ประเทศไนจีเรีย และเซเนกัลเป็นพื้นที่ปลอดเชื้ออีโบล่าแล้ว หลังไม่พบผู้ติดเชื้อรายใหม่ตลอด 42 วันที่ผ่านมา

รายงานโรค
ที่ต้องเฝ้าระวัง

ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 41 Reported Cases of Diseases under Surveillance 506, 41th week

✉ get506@yahoo.com

ศูนย์สารสนเทศทางระบาดวิทยาและพยากรณ์โรค สำนักระบาดวิทยา
Center for Epidemiological Informatics, Bureau of Epidemiology

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคติดต่อที่สำคัญ จากการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ๆ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2557 สัปดาห์ที่ 41

Table 1 Reported Cases of Priority Diseases under Surveillance by Compared to Previous Year in Thailand, 41th Week 2014

Disease	2014				Case* (Current 4 week)	Mean** (2009-2013)	Cumulative	
	Week 38	Week 39	Week 40	Week 41			2014	
	Cases	Cases	Cases	Cases			Cases	Deaths
Cholera	1	0	0	0	1	53	11	0
Influenza	1187	1085	717	184	3173	9477	58980	59
Meningococcal Meningitis	0	0	1	0	1	2	11	4
Measles	20	17	14	2	53	8012	994	0
Diphtheria	0	0	0	0	0	6	15	3
Pertussis	0	0	0	0	0	1	10	0
Pneumonia (Admitted)	4519	4248	3390	1132	13289	16568	159574	753
Leptospirosis	39	58	36	11	144	581	1681	13
Hand foot and mouth disease	973	884	709	208	2774	1343	57781	2
Dengue Total	929	884	532	84	2429	7451	29925	27

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร และ สำนักระบาดวิทยา: รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

ข้อมูลในตารางจะถูกปรับปรุงทุกสัปดาห์ วัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันควบคุมโรค/ภัย เป็นหลัก มิใช่เป็นรายงานสถิติของโรคนั้น ๆ

ส่วนใหญ่เป็นการรายงาน "ผู้ป่วยที่สงสัย (suspect)" ไม่ใช่ "ผู้ป่วยที่ยืนยันว่าเป็นโรคนั้น ๆ (confirm)"

ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงย้อนหลังได้ทุกสัปดาห์ จึงไม่ควรนำข้อมูลสัปดาห์ปัจจุบันไปอ้างอิงในเอกสารวิชาการ

* จำนวนผู้ป่วย 4 สัปดาห์ล่าสุด (4 สัปดาห์ คิดเป็น 1 ช่วง)

** จำนวนผู้ป่วยในช่วง 4 สัปดาห์ก่อนหน้านี้, 4 สัปดาห์เดียวกันกับปีปัจจุบัน และ 4 สัปดาห์หลัง ของข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง 15 ช่วง (60 สัปดาห์)